

צילום: מרים צחי

משפחת בינר-ערמון

הערבית נשאת במשפחה

אביבית ערמון הלכה בעקבות סבה ואמה, ואף זכתה בתעודת הוקרה על הישגיה • הצטיינות בערבית – כבוד גדול עבורי

גשתי רע שהם יודעים לדבר עברית ואני לא יודעת להגיד כלום בערבית. תעודת ההצטיינות היא כבוד גדול, גם בזכות המורות שלי יפית אהרון וסמדר גלעד, שהן מורות מדהימות".

האהבה לשפה הערבית במשפחה החלה לפני שנים רבות. סבא של אביבית, שלמה בינו, כיום בן 89, נולד למשפחה שעלתה מבגדד, בלימודים העלייסוריים בירושלים למד ערבית במדגמה המזרחנית עם 13 מחבריו, ולימים שירת בשירות הביטחון הכללי (שב"כ) בתפקיד מודיעיני שבו עשה שימוש יומיומי בשפה הערבית. לאחר מכן עבד במשרד החוץ בכמה תפקידים, כקוני סול ישראל באיסטנבול וכסגירי ישראל בברזיל. בתו דגנית ערמון (56), אמה של אביבית, הלכה בעקבותיו ולמדה במגמת ערבית בתיכון. לאחר מכן התגישה ליחידת 8200 של חיל המודיעין וכיום היא ראש בית הספר להנדסת תוכנה. אביבית עתירה להתגייס כמו אמה ליחידה יוקרתית בחיל המודיעין עין צבה"ל, אך קודם לכן היא הולכת למכונה קדם-צבאית ייחודית – "הרועות למרחקים" למנהיגות ולהעצמת נשים. "סבא מאוד התלהב ושמח שאני לומדת ערבית", מספרת. "על אף השנים שעברו, אמה שלי עזרה לי כשהייתי צריכה עזרה. 30 שנה היא לא השתמשה בשפה ועדיין שולטת בה".

נועם (דבול) דביר

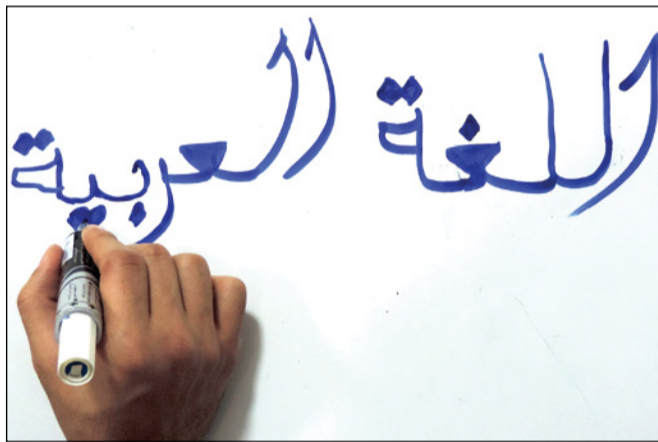
שפה משפחתית: אביבית ערמון (18), תלמידת תיכון ברנקו וייס ע"ש יצחק רבין במדגמה בתיה, זכתה בימים האחרונים בתעודת הוקרה מטעם משרד החינוך על הישגיה יוצאי הדופן בלימודי הערבית. זה לא מפליא בהתחשב בכך שאמא שלה וכבא שלה למדו גם הם ערבית בתיכון.

הסבא, הבת והנכדה כולם למדו את מקצוע הערבית בצורה מורחבת. הנכדה, אביבית ערמון, היא בוגרת תיכון ברנקו וייס ע"ש יצחק רבין במדגמה בתיה, שם גרה המשפחה. בשנת הלימודים האחרונה אביבית השלימה את לימודי הערבית, לצד מגמות פיזיקה וכימיה, ולאחרונה זכתה מטעם המזכירות הפדגוגית במשרד החינוך בפרס מיוחד ובתעודת הצטיינות על לימודיה והישגיה בשפה הערבית.

"אני אוהבת מאוד את השפה הערבית", היא מספרת. "התחלתי ללמוד ערבית בכיתה ז' והיתה לי מורה טובה שעודדה אותי ללמוד. כשהייתי צריכה לבחור בין ערבית לפיזיקה, בחרתי בערבית. זו שפה מאוד יפה ועשירה. בכיתה ט' לקחו אותנו לסיור באבו גוש להכרת תרבויות ופגשנו שם בני נוער, הר-

ליבם במזרח: זינוק במספר התלמידים במגמות לערבית

3,000 סיימו 5 יחידות בגרות בשפה הערבית אשתקד – זאת בהשוואה ל-2,000 בשנת 2011 • חיל המודיעין: "שליטה בערבית – יתרון לשירות בגופי הביטחון"

צילום אילוסטרוציה: GettyImages

הרחבה של מספר התלמידים הניגשים לבחינה עלולה לפגוע בהשגת ממוצע ציונים גבוה. לדברי אבי אור, מנהל תיכון ברנקו וייס בית שמש: "לפני כעשור נכנסנו לשיתוף פעולה עם יחידת 8200, המטרה היא להנגיש לתלמידים את השפה הערבית ולפתוח בפניהם את אפשרות השירות ביחידת 8200, שעד אז היתה יחידה אליטיסטית ולא פתוחה בפניהם. התלמידים רוכשים בצורה טובה מאוד את ידיעת השפה הערבית, ובכך מתאפשר להם שירות צבאי בתפקידים משמעותיים וכך גם לאחר שחרורם. "לא פחות חשוב מכך, השליטה בשפה הערבית מאפשרת להם להתחבר בצורה ישירה עם האוכלוסייה דוברת הערבית שחיה איתנו. שיתוף הפעולה הביא את תלמידי המגמה למאה אחוזי זכאות לתעודת בגרות, ורמת השפה שאליה מגיעים התלמידים גבוהה הרבה יותר מהרמה הנלמדת בבתי ספר אחרים, וזאת בזכות הייחודיות של המגמה ואופן ההוראה בכיתה זו".

בשלושה בתי ספר – בבית שמש, בגליל המערבי ובבאר שבע, וכל צוות ההוראה שמלמד את התלמידים ערבית ופרסית מורכב מאנשי צבא. יש לנו גם חונכים שנמצאים בבתי הספר ומלווים את התלמידים, בערך כ-200 חיילי היחידה משתתפים בתוכנית ומשמשים מודל לחיקוי. זה מעורר מוטיבציה".

מנהל ביה"ס ברנקו וייס: "לתלמידים שיודעים ערבית נפתחת האפשרות לשירות צבאי בתפקידים משמעותיים"

כ-1,200 מורים מלמדים ערבית במערכת החינוך, מתוכם כ-250 מורים ערבים. אלא שנראה שגידול במספר התלמידים פוגע בממוצע הציונים, שבעבר היה גבוה יותר. הציון הממוצע בערבית של תלמידי המגמות היה בשנת 2018 (תשע"ח) 84 נקודות בלבד, זאת לאחר שבשנת תשע"ז הוא עמד על 86.5 ובשנת תשע"ד על 88.1. כמו בכל מקצוע,

נועם (דבול) דביר

במהלך שבע השנים האחרונות זינק מספר התלמידים במגמות ללימודי ערבית במערכת החינוך. מבי-2,000 בוגרים בשנת 2011 (תשע"א) לבי-3,000 בוגרים בשנת 2018 (תשע"ח).

בניגוד לתחושה שמקצוע הערבית הולך ונעלם, הנתונים מצביעים על כך שיותר ויותר תלמידים הולכים ללמוד ערבית כמקצוע מוגבר. כך, למשל, בשנת 2011 (תשע"א) למדו 5 יחידות ערבית 2,013 תלמידים, בשנת 2015 כבר למדו 2,487 תלמידים ובשנת 2016 (תשע"ז) למדו 2,829 תלמידים. בשנת הלימודים תשע"ז היתה ירידה ל-2,371 תלמידים, אך בשנת 2018 (תשע"ח) שוב עלה מספרם של בוגרי הערבית לכ-3,000 תלמידים (2,936 במדויק). העלייה במספר התלמידים הלומדים ערבית מורחבת נובעת, בין השאר, מהשקעה של משרד החינוך בהוראת הערבית בחטיבות הביניים, שחלקן מקבלות שעה נוספת, שלישית במקצוע. במסגרת הלימודים נלמדת לא רק השפה, אלא נלמד גם תחום עולם הערבים והאסלאם, מה שמספק לתלמידים צוהר אל המרחק התיכון.

שליטה בערבית כיתרון

ב-2018 נפתחו במערכת החינוך 260 מגמות ללימוד ערבית: "התפקיד של לומדי הערבית הוא קריטי", אומרת רב-סרן ד"ר אתי אמויאל ממערך ההדרכה של חיל המודיעין עין צבה"ל: "התלמידים אוהבים את השפה ורוצים לעסוק בזה בעתיד, הם יכולים להגיע לכל גופי הביטחון". בתפקידה היא אחראית לתוכנית "עתיד", שמטרתה ללמד תלמידים בבתי ספר פרייה ערבית ופרסית ולהעניק להם הזדמנות להתמייין למסלולי השפה באגף המודיעין של צה"ל, כך שחלק מהם יתקבלו ליחידת 8200. "התורכנית הייחודית הזאת פותחה אצלנו באגף המודיעין והיא פועלת כיום

ישראל היום | ערוץ מיוחד באתר וביישומון "ישראל היום" | **חזרה ללימודים**